

برنزه کننده ها

(Artificial Tanning)

موادی در داروخانه هستند که عمل برنزه سازی را انجام میدهند. به طور کلی برنزه کننده ها برای پوست خیلی خوب نیستند.

ترکیبات approve FDA برای برنزه کردن:

• (DHA) دی هیدروکسی استات از غلظت ۳-۵ درصد ان استفاده میشود.

مکانسیم: با اسید آمینه های سطح پوست واکنش میدهد که این واکنش باعث ایجاد رنگ قهوه ای به نام sunlike colore می شود. این رنگ در عرض چند دقیقه ایجاد میشود.

طول اثر ۳ تا ۵ روز است و برنزه کننده دائمی نمی باشد و با پوسته ریزی رنگش کم میشود. اگر بعد از چند دقیقه رنگ مطلوب ایجاد نشد دوباره روی پوست Apply شود. با مصرف برنزه کننده ها باید در هر صورت ضد افتاب استفاده شود و همچنین DHA با اوره و کالژن ناسازگار است.

نکات:

۱. یک ساعت بعد از اپلای کردن برنزه کننده خیس نشود.
۲. روی ابرو و نواحی مودار استفاده نشوند چون رنگ مو را تغییر می دهند.
۳. در صورت تماس باعث رنگی شدن لباس میشوند.
۴. ابتدا باید روی گوش تست شود پشت گوش و اگر حساسیت نداد استفاده شود.
۵. ابتدا رنگ را چک کنند تا مقدار ماده مصرفی لازم مشخص شود.
۶. یکنواخت استعمال شود تا رنگ پوست یکنواخت شود.
۷. برای شست و شو از صابون های قلیایی استفاده نشود (صابون سیندت یا اسیدی استفاده شود).
۸. DHA در دیابتی ها منع مصرف دارد و استفاده طولانی آن توصیه نمیشود.

• Erythrulose (هنوز مورد تایید FDA نیست)

ماده طبیعی و کربوهیدرات است و با اسید آمینه های سطح پوست واکنش میدهد و رنگ روشن تری نسبت به DHA ایجاد میکند. شروع اثر ان نسبت به DHA دیرتر است و ۲۴ تا ۴۸ ساعت بعد رنگ میگیرد. این ترکیب غیر سمی است و گاهی با DHA استفاده میشود.

• برونزرها:

ترکیبات موقتی هستند و با شست و شو رنگشان از بین میرود. واکنش آنها واکنش شیمیایی حساب نمیشود و در واقع نوعی Make up هستند. در برخی ضد افتاب ها و Makeup ها موجود می باشند.

• برنزه کننده خوراکی مثل بتاکاروتن - تیزورین - پسرالین:

بتاکاروتن: از مشتقات ویتامین آ است و رنگ نارنجی زرد میدهد. مصرف آن خطر مسمومیت با ویتامین آ دارد fda approve نیست و در امریکا اجازه استفاده ندارند و در اروپا Tanning pill نامیده میشود و نیاز به نسخه دارد. کسی که برنزه میشود حتما باید ضد افتاب استفاده شود حتی اگر پوست فرد تیره شده باشد. تیروزین: افراد باید بعد مصرف در افتاب قرار گیرند تا رنگ بگیرند. پسرالین: سبب افزایش حساسیت به نور میشود و کاربرد اصلی در vitiligo است. فرد بعد از استفاده از این ماده هم باید جلوی نور افتاب قرار بگیرد.

• سولاریم:

این روش غیر مجاز است چون UVA را روی پوست متمرکز می کنند و با شدت زیاد در زمان کوتاه روی پوست می تابانند. در اروپا و امریکا اصل قابل قبول نیست. حتی ممکن است سوختگی های خاص و لکه های دائمی ایجاد کند.

• روغن برنزه کننده:

روغن های گیاهی که روی پوست جلوی افتاب تیره میشوند. مثال: روغن بادام زمینی، روغن نارگیل و پنبه دانه. عیب:

- فرد باید بدون protection در معرض افتاب با شدت زیاد قرار گیرد.
 - سبب ایجاد جوش در صورت میشود چون جلوی منافذ پوست را میگیرد و کمودون بسته و milaria که دانه های سفید و سفت هستند و با روشهای عادی از بین نمیروند ایجاد میشود.
- لاوسون از حنا استفاده میشود که رنگ خاصی بگیرد. ژوگلون از گردو به دست می آید که رنگ سیاه و قهوه ای ایجاد می کند و در قدیم به عنوان رنگ مو استفاده میشده است.

• DHA safety

- در طولانی مدت جذب کمی دارد.
- در دیابتی ها منع مصرف دارد چون روی پروفایل قند اثر میگذارد.
- احتمال حساسیت کمی دارد و اگر فردی به برنزه کننده حساسیت داشته باشد ممکن است به DHA حساسیت نشان دهد یا به محصولات دیگر مثل مواد معطره و ... آن حساسیت نشان دهد.

منبع:

- Salari V, Mengoni F, Del Gallo F, Bertini G, Fabene PF. Int J Mol Sci. 2020 Dec 18;21(24):9683. doi: 10.3390/ijms21249683.
- Saber-Moghaddam N, Salari S, Hejazi S, Amini M, Taherzadeh Z, Eslami S, Rezayat SM, Jaafari MR, Elyasi S. Phytother Res. 2021 Jan 3. doi: 10.1002/ptr.7004. Online ahead of print.
- Hassaniazad M, Inchehsablagh BR, Kamali H, Tousi A, Eftekhar E, Jaafari MR, Fathalipour M, Nikoofal-Sahlabadi S, Gouklani H, Alizade H, Nikpoor AR. Trials. 2020 Oct 22;21(1):876. doi: 10.1186/s13063-020-04824-y.

گردآوری: دکتر محمدباقر رستمیانی

کارشناس آرایشی و بهداشتی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی نیشابور